

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 29 april 2020

Datum GS-besluit : 2 juni 2020

Vragen nr. 59

Vragen van mevrouw mr. **I.A. Bezaan**, de heer **M. Deen** en de heer **N. Kaptheijns** (PVV) over Gejongleer met cijfers inzake de vergunning voor biomassacentrale Diemen.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 29 april 2020 door de leden van Provinciale Staten, mevrouw mr. **I.A. Bezaan**, de heer **M. Deen** en de heer **N. Kaptheijns** (PVV), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Uit een artikel van Trouw op 29 april 2020¹ komt naar voren dat in de vergunning die de biomassacentrale te Diemen onlangs van de provincie heeft gekregen voor het verbranden van biomassa, een juridische truc zit verwerkt waardoor in de praktijk veel meer stikstof mag worden uitgestoten dan in de periode toen de centrale voornamelijk nog op gas draaide. Enkel op papier neemt de uitstoot af. De provincie keek voor de vergunning alleen naar de hoeveelheid stikstof in de oude vergunning van de centrale en niet naar wat daadwerkelijk is uitgestoten.

De oude gascentrale kreeg namelijk in 2015 een vergunning waarmee zij jaarlijks 1.000 ton stikstofoxide zou kunnen uitstoten, maar in werkelijkheid stootte de centrale in de jaren erna tussen de 245 en 325 ton uit per jaar. Hoewel de 1.000 ton na kritiek iets is bijgesteld door de provincie, gaat zij in de vergunning die deze maand aan de centrale werd verstrekt nog altijd uit van een veel te hoge 'papieren' waarde, waardoor absoluut niet gesteld kan worden dat de uitstoot van stikstof afneemt. Echter, dit werd wel aangegeven door gedeputeerde Olthof tijdens de vergadering van de commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid op 16 april jongstleden.

Bovendien stuit biomassa op grote maatschappelijke weerstand, aangezien de verbranding van

¹ <https://www.trouw.nl/binnenland/rekentruc-voor-houtstook-brengt-meer-stikstof-in-de-lucht~bc7994d2/>

biomassa resulteert in grote milieuvervuiling, vaak hele bossen in de verbrandingsovens verdwijnen en biomassa (net als windturbines en zonnepanelen) op enorme uitbelastinggeld betaalde subsidies draait.

Het is zeer aannemelijk dat het draagvlak voor biomassa zelfs nog verder zal dalen, aangezien op 21 april jongstleden de uitgebreide documentaire “Planet of the Humans” op Youtube uitkwam van de Amerikaanse filmmaker Michael Moore.²

De documentaire laat op indringende en glasheldere wijze de enorme nadelen van onder andere biomassa zien en is inmiddels al bijna 4 miljoen keer bekeken.

Ondergetekenden willen dan ook de volgende vragen aan het College stellen.

INLEIDING ANTWOORDEN

Vattenfall heeft medio 2018 vergunningen aangevraagd bij gedeputeerde staten van Noord-Holland voor de bouw en ingebruikname van een biomassacentrale in Diemen. Hiervoor is zowel een Omgevingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer nodig als een natuurvergunning op grond van de Wet natuurbescherming. Daarnaast moest de gemeente Diemen een Verklaring van geen bedenkingen afgeven op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening.

De provinciale Omgevingsvergunning ziet toe op de emissies die uit de schoorsteen komen, de natuurvergunning op de depositie op natuurgebieden.

De Omgevingsvergunning moet verstrekt worden wanneer een installatie technisch aan de wettelijke vereisten voldoet. Aan de natuurvergunning ligt altijd de afweging ten grondslag of de omringende natuur de depositie kan dragen. Reeds vergunde rechten kunnen echter niet zo maar worden ingenomen en vormen daarom in beginsel het uitgangspunt voor nieuwe vergunningverlening. De provinciale Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland (verder Beleidsregel) gaat – mede op advies van de Landsadvocaat – uit van in het verleden vergunde rechten en niet van de feitelijke uitstoot van een onderneming.

De ontwerp-Omgevingsvergunning en de ontwerp-natuurvergunning hebben beide begin 2019 ter inzage gelegen. De provinciale Omgevingsvergunning is vervolgens zomer 2019 verleend, de natuurvergunning in april 2020.

De natuurvergunning heeft vertraging opgelopen omdat vergunningverlening voor stikstofbesluiten als gevolg van de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) op 29 mei 2019 vanaf dat moment tot medio december 2019 heeft stilgelegen. Bovendien heeft Vattenfall de aanvraag in de tussentijd aangepast en aangevuld mede naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Daardoor is pas recent de definitieve natuurvergunning verleend.

Van belang voor een goed begrip van deze zaak is dat 90% van de vergunde stikstofruimte bestemd is voor de twee gascentrales (DW33 en DW34) op het terrein van Vattenfall in Diemen.

² <https://youtu.be/Zk11vl-7czE>

Deze gascentrales produceren elektriciteit voor het landelijke net en moeten kunnen bijspringen wanneer er landelijk een stroomtekort is. De natuurvergunning moet hiervoor ruimte bieden, net zoals de vorige natuurvergunning dat deed.

In juni 2019 hebben de provincie, de betrokken gemeenten en Vattenfall een aanvullend convenant gesloten over deze biomassacentrale met op verschillende punten verdergaande afspraken dan wettelijk mogelijk was. De aanleiding voor dit convenant was, dat we de zorgen deelden die breed leefden omtrent grootschalige biomassacentrales, zorgen waaraan ook het coalitieakkoord refereert, maar ook moesten constateren dat er – gelet op het bovenstaande – geen grond was de benodigde vergunningen niet te verstrekken.

Het aanvullende convenant bevat onder andere afspraken over de duurzaamheid van de biomassa en het vervoer van de haven naar de locatie in Diemen, de tijdelijkheid van het volcontinu gebruik van biomassa en het gezamenlijk ontwikkelen van alternatieve duurzame warmtebronnen.

Omdat de vergunningen al ter inzage hadden gelegen ten tijde van de coalitieonderhandelingen, hebben de onderhandelende partijen destijds afgesproken dat de passage in het coalitieakkoord geen betrekking kon hebben op de biomassacentrale in Diemen. Die was daarvoor toen al in een te ver gevorderd stadium. Dit is gemeld bij de presentatie van het coalitieakkoord en dit hebben we later desgevraagd ook schriftelijk aan de gemeente Diemen laten weten toen zij hun Verklaring van geen bedenkingen moesten verstrekken.

Landelijk speelt nu dat er nieuw biomassabeleid in ontwikkeling is. Het Rijk komt met een nieuw duurzaamheidskader voor biomassa. Het is echter niet zo dat vooruitlopend daarop al van bovenstaande wettelijke kaders kan worden afgeweken. Pas wanneer dat nieuwe beleid in nieuwe wettelijke kaders is vertaald, door het Rijk of door onszelf als provincie indien nodig, kunnen wij eventueel anders handelen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Kunt u zo gedetailleerd mogelijk aangeven wat de exacte beweegredenen waren om in de onlangs verstrekte vergunning niet uit te gaan van daadwerkelijke uitstootcijfers en gebruik te maken van de in 2015 verstrekte vergunning?

Antwoord 1:

De aanvraag is getoetst aan de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland en voldoet daaraan. Er is gebruik gemaakt van intern salderen met reeds vergunde rechten. Bij intern salderen kan gebruik worden gemaakt van de vergunde capaciteit voor zover deze capaciteit gerealiseerd is. De emissies uit de vergunning van 2015 zijn daarbij, na correctie van het emissieplafond, gebruikt als uitgangspunt voor de interne saldering. Er wordt niet uitgegaan van de feitelijke emissiegegevens. Bestaande vergunde rechten kunnen niet zomaar worden aangetast. De beleidsregels voor intern salderen gaan dan ook uit van de *vergunde* en niet van de *feitelijke* emissie. Daarnaast is er altijd ruimte nodig voor het opvangen van pieken in de elektriciteits- en/of warmtevraag. Daar is in de vergunning rekening mee gehouden. De jaarlijkse stikstofuitstoot moet dus kunnen variëren, maar wel altijd onder het toegestane plafond blijven.

Vraag 2:

Deelt u de mening dat de gehanteerde rekenmethode volstrekt voorbij gaat aan de daadwerkelijke uitstoot van stikstof en daardoor een voorstelling van zaken geeft die geheel haaks staat op de werkelijkheid? Zo ja, bent u bereid in het vervolg uit te gaan van daadwerkelijke uitstootcijfers en te onderzoeken of de onlangs afgegeven vergunning kan worden aangepast of geschrapt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

De rekenmethode is de methode van salderen. Bij intern salderen wordt inderdaad uitgegaan van vergunde rechten en niet van feitelijke uitstoot. Wel is een voorwaarde dat ten hoogste gesaldeerd mag worden met de feitelijk gerealiseerde capaciteit. Er mag dus alleen worden gesaldeerd met emissieruimte die een inrichting ook daadwerkelijk kan halen. Vergunde ruimte waarvoor geen feitelijk gerealiseerde capaciteit is, mag niet in een saldering worden betrokken.

Er is geen grond om de afgegeven vergunning aan te passen of te schrappen. Ook in het vervolg en bij andere vergunningaanvragen zal de vergunde capaciteit het uitgangspunt vormen. Er is geen grond om dat uitgangspunt te wijzigen. Zie ook de algemene inleiding en het antwoord op vraag 1.

Vraag 3:

Wat zijn eventuele gevolgen van dit gejongleer met cijfers voor bijvoorbeeld de broodnodige woningbouwplannen en de bedrijfsvoering van boeren in onze provincie? Graag een gemotiveerd antwoord.

Antwoord 3:

Er zijn geen gevolgen voor andere projecten. De vergunning gaat immers niet ten koste van ruimte die voor andere initiatieven bestemd zou zijn of kunnen zijn, maar maakt gebruik van de ruimte die vergund is voor de inrichting van Vattenfall. Overigens kan ook bij woningbouwprojecten of agrarische bedrijven worden gesaldeerd met eigen vergunde rechten.

Vraag 4:

Zijn er door de provincie nog meer vergunningen afgegeven die alleen uitgaan van oude vergunningen en niet van daadwerkelijke uitstootcijfers? Zo ja, graag zoveel mogelijk details en antwoord op de vraag of u bereid bent te onderzoeken of de afgegeven vergunningen kunnen worden aangepast of geschrapt?

Antwoord 4:

Aan het Circuitpark Zandvoort is een vergunning afgegeven waarbij ook intern is gesaldeerd met al bestaande vergunde rechten. We verwachten binnenkort een besluit te kunnen nemen over een aantal vergunningaanvragen, waaronder AEB en een woningbouwproject, waarbij gebruik gemaakt wordt van intern salderen met bestaande vergunde rechten. Voor het antwoord op uw vraag om vergunningen aan te passen of te schrappen verwijzen wij korthedshalve naar de algemene inleiding en het antwoord op vraag 1.

Vraag 5:

Deelt u de mening dat door deze manier van opereren het vertrouwen in het provinciaal bestuur ernstig wordt ondermijnt? Zo ja, welke activiteiten gaat u ondernemen om dat vertrouwen zo snel mogelijk te herstellen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

Nee, die mening delen wij niet. De Beleidsregel is landelijk door alle bevoegde gezagen vastgesteld en de uitgangspunten voor intern en extern salderen zijn daarin gelijk. Dat (intern) salderen in de media als rekentruc is aangeduid, is een mening. Die mening delen wij niet en vinden wij niet juist.

Vraag 6:

Bent u bereid, kijkende naar de enorme nadelen van biomassa, om te onderzoeken op welke manier provinciaal beleid kan worden ingevuld om biomassa nog veel meer te ontmoedigen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6:

Er wordt momenteel door het Rijk gewerkt aan een duurzaamheidskader. Wij willen op het duurzaamheidskader van het Rijk wachten om gebruik te kunnen maken van de inzichten uit het landelijke traject en geen dubbel werk te doen. De PBL-verkenning en het SER-advies die de opmaat vormen voor het duurzaamheidskader van het Rijk, sturen wij u toe zodra ze allebei zijn verschenen. Wanneer uw Staten daar prijs op stellen, kan dan ook een tweede, tussentijdse technische briefing worden georganiseerd.

Wij betrekken uw Staten uiteraard bij de beleidsontwikkeling op het gebied van biomassa. Het gaat dan om de vraag wat wij – los van de Wet natuurbescherming en de Wet milieubeheer – als provincie aanvullend kunnen en willen doen. Wij wijzen er in dit verband op – zoals ook is gebeurd in de technische briefing van 21 november vorig jaar – dat het belangrijkste instrument dat de provincie heeft om activiteiten toe te staan of te verbieden, de Wet ruimtelijke ordening, geen grond biedt voor het verbieden van biomassacentrales. Deze wet ziet namelijk op een “goede ruimtelijke ordening”. De Omgevingswet, die nog in werking moet treden, biedt naar verwachting meer mogelijkheden, omdat die de leefomgevingskwaliteit (in Nederland) centraal stelt. Dan moet echter wel onomstotelijk vast staan dat die wordt aangetast.